

RAZE DIN “JURNALUL SOARELUI”

Coriolan Păunescu¹

Alina Beatrice Cheșcă, această minunată *căutătoare de miracole* sau *fata cu un singur Dumnezeu* (chiar dacă, spune ea, se roagă *în toate limbile pământului prin biserici, moschei și temple*), se află, cu noua-i plachetă de versuri, într-o adevărată și vie expansiune a sinelui către lumina gravă, limpezitoare, a autodefinirii. Și aceasta, pentru că noua și temerara ei construcție poetică tinde, miraculos, către o acută nevoie de înțelegere, de sublimă clarificare a universului său interogativ, mereu aflat dincolo de firescul și intensitatea existenței sale. Nu întâmplător, **Jurnalul Soarelui** se deschide, declarativ, cu un citat din Stendhal: “*Sufletul meu e un foc ce suferă dacă nu arde cu mari flăcări*”, ceea ce conduce la ideea, deloc comună, a aspirațiilor poetei către înalțuri, către valorile perene ale versului născut din predestinare și har. Așadar, aspirația poetei nu este *obișnuitul* (flăcările mici, palide), ci măreția acestui fenomen, al arderii, care, prin manifestarea sa, inedită (de vâlvătaie) domolește, precum apa, durerea în sine, cea din interiorul doar bănuț al sufletului nostru, evident în geografia misterioasă a trupului. “*Suntem amanții luminii și mării*”, spune poeta, în **Jurnalul Soarelui** (ce dă titlul acestui volum), părănd că se dăruie cu totul spațiului, imensității care ne copleșește, mereu trimițându-ne către jocul fabulos al luminii.

De aceea, noul volum al Alinei, cu poezii situate între mistică și realitatea fidelă a lumii, pare să aibă un aer oriental, reprezentând - cu siguranță - o treaptă de aur, în suișul ei metaforic, diamantin. Sunt sigur că poezia Alinei Beatrice Cheșcă, dacă ar putea fi întrupată, ar putea să pară un copil când grav, când șagalnic! Un înger blond (cum spune Eminescu), în ochii căruia se răsfrânge albastrul celest al lumini. Poate irizări de taină, vii, venind din spațiul-oglină (și nesfârșit) al mării, din care, uneori, pentru cei născuți să-i poată vedea, se ivesc heruvimi alergând printr-o primăvară a Edenului cu pomi înfloriți și poame verzi, abia urzite. Cum e de așteptat, într-o asemenea stare, de exuberanță totală, autoarea trăiește, evident, ca personaj de poezie, un adevărat vis de fericire, închipuindu-se o adevărată regină, puternică nu prin poziția ei, să spunem socială, ci doar prin noblețea gesturilor și atitudinii de care este capabilă. Undeva chiar spune: “*Sunt regina propriei mele fericiri (...)*”, trăind într-o adevărată transă, stimulată de “*Șampania (desigur, iluzorie) turnată în forma mea îmblânzită*”; de fapt, un elixir pentru înaltele spirite ce sălășluiesc în poezie. Dar, ca orice vis frumos, această fericire, această stare de înaltă beatitudine nu poate fi decât trecătoare, pentru că poeta, la un moment dat, se închipuie nimic altceva decât: “*(...) cel mai mare muzeu al pașilor tăi lui*” (***Catedrale de vise***), urmele/pașii fiind amintirile ce ne bântuie, pe fiecare, în teribila noastră existență. Și asta, chiar de la începuturi, din moment ce “*(...) pescărușii țipă ca și când acum s-ar naște*” (***Când lumea se deschide***).

¹ Conferențiar universitar doctor.

Sunt sigur că Alina Beatrice Cheșcă, în jocul ei de-a lumina, de-a azurul celest ori de-a anotimpurile edenice, atât de prezente în versurile sale, se dăruie *pre sine*, într-o totală ardere, cum numai iubirea de oameni ar putea să fie, indiferent de religia lor, indiferent de numele pe care îl poartă fiecare. Și, indiferent de numele pe care îl dau ei, oamenii, marilor și sfintelor sărbători: ”Știu să transform râurile de sânge în curcubeie/ pe care să ieșim la promenadă cu toții/ de Crăciun, de Ramadan, de Hanuka sau Divali (...)“, după cum fiecare venerază pe bunul lor Dumnezeu. Interesant, la Alina Beatrice Cheșcă, lucrul acesta, arderea prin iubire, pare să nu fie doar o simplă constatare. Dimpotrivă, este un motiv căruia-i găsim, chiar dacă ne scapă unele sensuri, o temeinică valoare de cult, filosofică; dar, să ne amintim, *în orice cult ermetic*, spune undeva E. Lovinescu, “(...) recunoaștem fără voie existența unor elemente ce ne scapă sau ne depășesc“. Cuprinderea ori dorința de expansiune simbolică, cum i-am spune noi, pare să atingă cote mult revelatoare, solare chiar – deci curate – căci poeta rostește, într-un fel anume, adică inconfundabil: “(...) sunt fata cu 1001 de patrii/și tot atâtea povești/trec dintr-o viață în alta/și dintr-un timp/ în altul cu evlavie luminii (...).

Într-adevăr, lumina cu limpezimea, cu blândețea și misterul ei, nu poate stârni decât reacții pe măsură, reacții (de fapt, atitudini) de cucernicie, de sfântă evlavie. Într-o altă poezie, Alina mărturisește hristic: “*Eu nu călătoresc prin lumea asta/ ci prin constelații divine (...)*“, de parcă ar spune: “*Împărăția mea nu este în această lume*“, ceea ce poate să fie o dovadă că poetul, când își merită numele, se află pe cu totul alte coordonate când scrie, pe adevărate canale divine. Uneori, însă, ea își dezvăluie chiar izvoarele poetice: “(...) sunt busola ce arată Estul/ acolo e centrul lumii/ alături de Omar Khayyam (...)“, ceea ce ne întărește credința că, dintotdeauna, Alina Beatrice Cheșcă nu are doar intuiția adevărului, ci intuiția poeziei înalte, adevărate. Tocmai, pentru că aici, în est, după unii cercetători, se află centrul energetic al universului, prin urmare al divinității. Și poate, acel 1001 dintr-o altă poezie citată, care este și numele unei varietăți viticole, deci al unui produs al pământului lui Zamolxe, poate fi chiar simbolul existenței intraplanetare. Un fel de element de unire în multitudinea de patrii ale geoidului, desigur, dacă socotim că țările sunt elemente care tind sau ar trebui să tindă spre concordie, dacă nu vor să se distrugă reciproc.

În acest loc, poate șarjez un pic (ori un pic mai mult, cine știe), dar conștient, Alina Beatrice Cheșcă scotează pe patru dimensiuni filosofice. Și anume, pe dimensiunea iubirii, mereu întrebătoare, față de aproapele ei; pe dimensiunea spiritului, avându-l ca simbol pe poetul care a străbătut întreaga Persie, cu piciorul, și lumea întreagă cu viersu-i nemuritor, de origine solară; pe dimensiunea materială, adică universul cu elementele sale, respectiv Soarele, Pământul, Lumina, Relieful, Apele și, în sfârșit, pe dimensiunea viului și a cunoașterii, ca produs al primelor, apărute într-o succesiune ciclică, elaborată prin voința zeilor, în creuzetul naturii. Toate acestea se întrezăresc, ca efect, și în poezia acestui volum, apărut în cele două versiuni, româno-engleză, la fel de sugestive, unde: “*hoinărim prin ființă*“, “*suntem amănții luminii și mării*“, “*dimineața e de o frumusețe crudă*” și “*iubirea e o ancoră*“, “*rază divină prin inimi de zei*“. Așadar, o poezie care vine dintr-un ținut solar, explicit, al zeilor, dintr-o puternică simțire, adică dintr-un ținut cosmic, cu o magnifică reflectare în teluric.

Când scrie Alina Beatrice Cheșcă, avem senzația, cum am mai spus, de altfel, că oficiază dintr-o perspectivă mistică, voit insuficient conturată, pentru că ea nu aparține doar unui anumit domeniu de definiție, ci a tot ce ține de Univers, de divin și teluric; de aceea, poeta este mereu în expansiune, cum am mai spus-o aici. Se roagă, cum recunoaște într-un loc, la toate bisericile, moscheele și templele. Pentru ea, într-adevăr, Dumnezeu e în toate, și pretutindeni. Și, totuși, poezia Alinei Beatrice Cheșcă nu este profund mistică. Este, până la urmă, mai mult o poezie a iubirii în care, însă, ea îl include, în primul rând – și înainte de toate - pe El, Dumnezeul Luminii, al Pământului, al Soarelui, al Aerului și al tuturor celor văzute și nevăzute, care se află în om și în afara lui. Iată cât de simplu, dar mai ales cât de frumos, spune poeta acest lucru: “*Paradisul e aici și în noi/ clipa când marea/ e una cu sărutul/când ziua și noaptea / se joacă de v-ați ascunselea/cu Amorul/departe de orice pământ și religie/dar cu Dumnezeu martor al cununiei(...)*”. În legătură cu mistica poetică, Mihai Ralea arăta: “ Se poate spune că orice poet, chiar aceia care nu împărtășesc aceste concepții, sunt într-o anumită măsură mistici. Prin puterea imaginii, a metaforei, care permite orice comparație, deci asimilare, poetul topește diferențele pe care îndărădnicia naturii (așa de rebelă la identificări sumare) i le pune în cale”.

Ca un spirit liber, ce se revendică din marele începuturi, poeta afirmă: “(*... fugari dincolo de orizonturi/ noi nu avem patrie/ ne așezăm cortul/ cu vedere la cer/ pe insule uitate de oameni (...)*”. Dar parcă, indiscutabil, această imagine am mai văzut-o undeva. Nu cumva într-un pasaj din Biblie, acolo unde este vorba de poporul sfânt în peregrinările sale? Numai

că el, poporul acela, nu era singur. Era călăuzit de Dumnezeu. Așadar, ***Nihil sine Deo!*** Poeta, cel puțin în acest volum bilingv, aproape că nu poate trăi fără mistică: “(*... pe țarmul acestal libertatea sălășluiește/ într-o frumusețe dumnezeiască/ un carusel unde copilăria se joacă de-a ea însăși*” spune, deschizându-și inima ei, de peregrin sublim și iluminat, prin grădinile unei lumi înSORITE.

Iată-o, acum, pe Alina, ca o regină poruncind celor din jur: “(*... e vremea/ să înălțăm imnuri/(...) în jurul lui Dumnzeu/ să aruncăm buchete îndrăgostiților/ și ramuri de măslin/ peste cetățile pământului)*”. Este, poate, sfârșitul unui gest apoteotic, săvârșit pe pământ. Autoarea, însă, în următoarele poeme, se va întâlni cu viața însăși, acolo unde *Dumnezeu și iubirea sunt singurele adevăruri*. De altfel, vă amintiți, că “Fără iubire, nimic nu e” și “Dumnezeu este iubire”. Noi credem, de aceea, că placheta Alinei Beatrice Cheșcă, se recomandă cititorilor săi prin ea însăși, adică prin armonia pe care o degajă, prin idei și imagini, care, incontestabil, țin de substanța ei, de materia și spiritul în care a fost concepută. Noi doar am aruncat, peste aceste neobișnuite giuvaeruri, o punte. Desigur, o punte de lumină.

Și, încă o dată vă spun: citiți cartea Alinei Beatrice Cheșcă! Veți ieși de acolo, din cartea aceasta, mai dumiriți decât ați intrat; adică mai puțin singuri, mai emoționați, evident, pe culoarele de-argint ale poeziei.